

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119010173
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8119010173.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a JUDr. Petra Tobiaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 13.04.2022 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. f), ods. 3 Tr. poriadku na podklade odvolania obžalovaného O. R. z r u š u j e v rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 6T/10/2019 z 13.10.2021 výrok o náhrade škody.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 6T/10/2019 z 13.10.2021 bol obžalovaný O. R. uznaný vinným z prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 20.04.2017 v čase okolo 16.00 hod. na parcele č. XXX/XXX podľa registra EKN, na ktorú sa viaže list vlastníctva č. XXX a na parcelách č. XXX a XXX podľa registra CKN, bez založeného listu vlastníctva, v katastrálnom území obce H., časť X., okr. Prešov, bez povolenia vydaného oprávneným orgánom a v rozpore s § 47 ods. 1, ods. 3, ods. 4 písm. a) Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, prikázal doposiaľ nestotožnenej osobe, ktorá pre obvineného pracovala, spáliť 1 ks stromu dub letný (*Quercus robur*) o priemere pňa 63 cm, výška pňa 53 cm a 2 ks stromu orech kráľovský (*Juglans regia*) o priemere pňa 30 cm, výška pňa 19 cm, druhý o priemere pňa 36 cm, výška pňa 46 cm, pričom následne nestotožnená osoba pracujúca pre obvineného pomocou motorovej píly uvedené stromy zrezala a tieto boli z miesta činu odvezené na neznáme miesto, čím takto spôsobil krádežou drevnej hmoty spoluvlastníkom uvedenej parcely škodu vo výške 100,08,- € a Slovenskej republike zastúpenej Okresným úradom Prešov, odborom starostlivosti o životné prostredie, Námestie mieru 3, 081 92 Prešov spôsobil ujmu na spoločenskej hodnote drevín vo výške 3915,20-Eur,

a podľa § 44 Tr. zákona súd upustil od uloženia ďalšieho trestu u obžalovaného, keďže pokladal trest uložený skorším rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 10T/18/2015 zo dňa 09.10.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4To/1/2018 zo dňa 20.03.2019 na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku poškodeného Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, s jeho nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný ihneď po jeho vyhlásení. V dodatočne predložených dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcu bolo vyslovené, že obhajoba považuje rozsudok súdu za nezákonný a nesprávny, zistený skutkový stav a dôkazy jemu predložené súd nesprávne právne posúdil a nezákonne vyhodnotil. Súd svoje rozhodnutie založil len na prvotnej výpovedi svedka Y., s ktorou údajne korešponduje aj výpoveď svedka P.. Súd uviedol, že zmene výpovedi svedka Y. u vyšetrovateľa H. a na hlavnom pojednávaní neveril, nakoľko svoju

zmenu vo výpovedi svedok nevedel hodnoverne vysvetliť, súd poukázal na výpovede svedkov, policajtov v Drienove a uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že svedok je s obžalovaným v kamarátskom vzťahu, údajne mu chcel zmenenými výpoveďami pomôcť. Obhajoba považuje takéto odôvodnenie za nepresvedčivé. Ak by svedok Y. s poukazom na kamarátsky vzťah chcel obžalovanému pomôcť, potom by ho neusvedčoval už v prvej svojej výpovedi. Zmenu svojej výpovede svedok Y. náležitým spôsobom, najmä na hlavnom pojednávaní, odôvodnil. Na pojednávaní mu bolo položených množstvo otázok a napriek viacerým poučeniam o následkoch krivej výpovede zotrval na tej z hlavného pojednávania. Podrobne popísal spôsob výsluchu na OO PZ Drienov (účasť náčelníka, diktovanie, počas výsluchu aj odišiel svedok na chodbu, neprečítal si to, nemohol, nemal okuliare), znie to síce priam absurdne, ale svedok nemal dôvod klamať o týchto skutočnostiach, je to uveriteľné, keďže podobným spôsobom „procesnosť a zákonnosť“, výsluchu popísala aj svedkyňa G..

Obhajoba poukázala na nezákonný postup polície v tzv. skrátanom vyšetrovacom konaní na OO PZ Drienov, ktorý vykonával vo veci prvotné úkony, ktoré však podľa názoru obhajoby boli vykonávané v rozpore s Trestným poriadkom. Prácu príslušníkov polície OO PZ Drienov nemožno inak nazvať ako „zabrané vyšetrovanie“. Spôsob vypočúvania svedkov, ktorí popísali svedkovia Y. a G. je absolútne nezákonný a aj keď títo príslušníci polície boli na súde vypočutí k okolnostiam, za akých viedli výsluch, je len logické, že museli potvrdiť procesnú zákonnosť výsluchov. Vzhľadom na spôsob vyšetrovania bola napokon vec postúpená OO PZ Prešov - Juh, aj keď oficiálnym dôvodom bola údajná nadmerná zaťaženosť. V konaní pred OO PZ Prešov-Juh boli vlastne zopakované opätovne všetky úkony, výsluch obvineného, svedkov, konfrontácie a z obsahu týchto úkonov vyšetrovateľ p. H. jednoznačne vyhodnotil dôkazy tak, že dvakrát podal návrh na zastavenie trestného stíhania voči obvinenému.

Prokurátor napriek vykonaným dôkazom pred OO PZ Prešov-Juh, v ktorom boli zákonným spôsobom odstránené rozpory vo výpovediach svedkov, vykonaná konfrontácia, trestné stíhanie nezastavil a podal obžalobu opierajúc sa o prvotné svedecké výpovede. Súd si osvojil názor prokuratúry, pričom uvedení svedkovia dokonca aj na súde vierohodným spôsobom odstránili rozpory vo svojich výpovediach a popísali, akým spôsobom prebiehali ich prvotné výpovede na OO PZ Drienov.

Súd svojím rozhodnutím takpovediac „odobril“ resp. konvalidoval nezákonnosť postupu pri výsluchoch svedkov na OO PZ Drienov, ktorý popísali svedkovia, čo je z hľadiska zákonnosti vyšetrovania neprípustné. Z výpovede svedkyne G. totiž vyplýva, že vôbec nebola vypočúvaná v priestoroch OO PZ, ale že ju dvaja policajti vypočuli pri dome, resp. pri plote svojho dvora a následne jej doniesli podpísať údajnú zápisnicu. Svedkyňa pred súdom plakala, ospravedlňovala sa, že má tri deti a že si neuvedomovala, čo podpisuje, dokonca uviedla, že na výsluchu na polícii v Drienove vôbec nebola. Na otázku súdu, aby odstránila svoje rozpory vo výpovediach jednoznačne uviedla, že pravda je to, čo hovorí na hlavnom pojednávaní a vyššie uvedeným spôsobom popísala, ako sa mohla jej iná výpoveď dostať do zápisnice na polícii v Drienove. Rovnakým spôsobom, teda že obžalovaného neusvedčovala, vypovedala svedkyňa aj vo svojom výsluchu na polícii dňa 9.3.2018 u vyšetrovateľa npor. H., pred ktorým uviedla, že na mieste videla nie obžalovaného, ale jeho syna H..

Pokiaľ ide o výpoveď svedka Y., ten zdôvodnil svoju zmenu výpovede jednak pri opakovanom výsluchu u vyšetrovateľa H., pri konfrontácii so svedkom P. ako aj na hlavnom pojednávaní. V prípravnom konaní, ale predovšetkým na hlavnom pojednávaní dňa 13.11.2019 uviedol, že vypovedal tak, že neznámy J. rezal len kríky, nie stromy, odstránil rozpory vo svojich výpovediach vierohodným spôsobom a poukázal na priebeh výsluchu na polícii v Drienove. V osobe svedka Y. ide o jednoduchého človeka, ktorý nevedel posúdiť následky a spôsob, formu svojho výsluchu na polícii v Drienove.

Čo sa týka svedka P., ten sa síce odvolával na výpoveď Y., ale navyše tvrdil, že pri tomto rozhovore bol aj svedok F., ktorý to na hlavnom pojednávaní nepotvrdil. Aj svedok P. na hlavnom pojednávaní zmenil výpoveď a už netvrdil, že pri tom, čo mu tvrdil sv. Y. bol prítomný aj sv.F..

Obhajoba je teda toho názoru, že neexistuje žiaden relevantný dôkaz okrem prvotnej výpovede svedka Y., že skutku sa mal dopustiť obžalovaný. Na základe uvedeného preto navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a obžalovaného spod obžaloby oslobodiť.

Na podklade takto riadne a včas podaného odvolania obžalovaným ako osobou na to oprávnenou krajský súd, nezistiac dôvody zrušenia napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc pri tom i na chyby odvolaním nevytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1, a zistil, že odvolanie je iba čiastočne dôvodné, aj to z iných ako namietaných dôvodov.

Prieskumnou povinnosťou v postupe konania odvolací súd nezistil žiadne závažné procesné chyby konajúceho súdu a ani porušenie práva na obhajobu obžalovaného, ktorý mal možnosť vyjadriť sa ku skutku kladenému mu obžalobou za vinu, mal možnosť vyjadriť sa aj k vykonaným dôkazom, navrhnúť ich vykonanie, predložiť argumentáciu o svojej nevine v rámci záverečnej reči a posledného slova. Obžalovaný bol zastúpený obhajcom v tomto konaní a ten reálne uplatňoval práva obhajoby.

Dokazovanie bolo vykonané v súlade s pravidlami stanovenými procesným predpisom, preto konajúci súd o takto zabezpečený proces dokazovania mohol opierať svoje skutkové zistenia. Ostatne zákonnosť dôkazov odvolateľ ani nenamietal.

Konajúci súd výrok o vine opieral o prvú výpoveď svedka E. Y., ktorou ho usvedčil zo spáchania skutku. V nej totiž podrobne vypovedal okolnosti zrezania stromov pilčíkom J. na pokyn obžalovaného, ktoré spoločne s pilčíkom naložili na nakladač honky, ktorú obsluhoval obžalovaný, a drevo sa odviezlo do objektu JRD. Ďalšie výpovede svedka v prípravnom konaní, ktoré boli prečítané na hlavnom pojednávaní, ako aj výpoveď v konaní pred súdom neobsahovali informácie o tom, kto zrezal stromy a na čí pokyn, pričom svedok poprel, aby usvedčujúcim spôsobom na polícii vypovedal a spochybňoval výsluch neštandardnými okolnosťami, pričom potvrdil, že zápisnicu o výsluchu podpísal. Prvá výpoveď svedka korešponduje s výpoveďou svedka P., ktorý uviedol, že o výrube stromov na pokyn obžalovaného sa dozvedel práve od svedka Y., keďže ten mu sám povedal, že bol pomáhať obžalovanému. Výpoveď svedka P. potvrdzuje výpoveď svedka Y., a napokon aj svedok F. vo svojej prvej výpovedi sa vyjadril, že J. Y. mu povedal, že stromy dal zrezať obžalovaný.

Takéto hodnotenie dokazovania považuje i odvolací súd za správne. Dňa 01.08.2017 na polícii najprv vypovedal svedok P., ktorý popísal okolností, za akých sa dozvedel, že obžalovaný dal vyrezať prostredníctvom inej osoby stromy, ktoré sú objektom protiprávneho konania, pričom informácie mu poskytol svedok J. Y.. V ten istý deň v popoludňajších hodinách vypovedal i svedok Y., ktorý opísal priebeh skutkového deja a na základe jeho výpovede došlo k ustáleniu skutku, ktorý je predmetom trestného stíhania. Túto prvotnú výpoveď svedka J. Y. je potrebné brať do úvahy, pretože tá sa zhoduje s tvrdeniami, ku ktorým vypovedal svedok P., predovšetkým k osobe pilčíka a spôsobu spílania stromov. Je len ťažko uveriteľné, aby svedok P. si osobu menom J., ktorá spílila stromy na pokyn obžalovaného, vymyslel a svedok Y. by pri opise udalostí taktiež uvádzal osobu menom J., ktorá vykonala výrub - spílania stromov na pokyn obžalovaného, nezávislé od svedka P.. Okrem toho svedok Y. aj pri zmenenej výpovedi tvrdil, že kríky a náletové dreviny čistil pilčík J.. Menovaný svedok zmenil svoju výpoveď len ohľadne jednej okolnosti a tou je, že obžalovaný nedal pilčíkovi J. pokyn na výrub stromov a ten ich nespílil. Napokon je potrebné uviesť i to, že okrem svedka P. sa k výrubu stromov na pokyn obžalovaného vyjadril aj svedok S. F., pred ktorým túto okolnosť povedal práve svedok J. Y..

Obhajoba namietala hodnotenie výpovede svedka J. Y. poukazujúc pritom na neskoršie výpovede tohto svedka, v ktorých už nepotvrdil, aby obžalovaný dal pokyn na výrub stromov pilčíkovi J.. So zreteľom na vyššie predložené úvahy, ako aj prihliadajúc na postupnosť výsluchov svedkov P. a Y. k okolnostiam ohľadne pokynu k výrubu stromov zo strany obžalovaného, na kamarátsky vzťah medzi obžalovaným a svedkom Y. a istú mieru odkázanosti svedka Y. na obžalovaného z dôvodu poskytovania platenej práce a teda zabezpečenia si finančných prostriedkov ako zdroja príjmov, odvolací súd zmenu vo výpovedi svedka Y. taktiež vyhodnotil ako účelovú v snahe napomôcť obžalovanému. Nemožno sa stotožniť s hodnotením zmeny výpovede svedka Y. ako s vierohodnou, keďže svedok Y. túto zmenil len v jednej zásadnej okolnosti, pričom ostatné okolnosti výrubu náletových drevín a kríkov, ktoré nepodliehali povolovaciemu konaniu potvrdil. Ak by výpoveď svedka Y. z 01.08.2017 mala byť políciou vymyslená, tak by neobsahovala okrem jedného tvrdenia, ktoré svedok neskôr poprel, inak zhodný opis priebehu skutkového deja s jeho neskoršími výpoveďami. Aj v tom videl odvolací súd dôvody účelovej zmeny výpovede svedka.

S námietkou nezákonnosti výsluchov svedkov vykonaných na OO PZ Prešov Juh sa odvolací súd nestotožnil. Výsluchom policajtov, ktorí vykonávali úkony v tejto veci, neboli preukázané skutočnosti, ku ktorým sa vyjadril svedok Y. a také skutočnosti nevyplývajú ani zo zápisnice o výsluchu svedka. Je bežnou praxou, že ak svedok zmení výpoveď v ďalšom konaní, spravidla ju odôvodňuje tým, že pri výpovedi zrejme nepochopil policajt vyjadrenie svedka, a tiež je bežným, že svedkovia tvrdia, že si výpoveď neprečítali a iba ju podpísali. O úkone je spísaná zápisnica, úkon vykonala svedkyňa Y., ktorá v ten istý deň vyslúchala aj svedka P. a ten nenamietal spôsob výsluchu. Ak neboli zistené

nedostatky procesného charakteru pri výsluchu svedka P., niet dôvod pochybovať o štandardnom postupe pri výsluchu toho istého policajta aj svedka Y.. Neobstojí ani spochybňovanie tohto úkonu prostredníctvom výpovede svedkyne L. G., ktorá pred súdom vypovedala, že policajt ju vypočul pri bránke rodinného domu dňa 27.12.2017 a následne jej priniesol podpísať zápisnicu o výsluchu, pretože tento úkon realizoval iný policajt ako výsluch svedka Y., pričom svedok vykonanie výsluchu mimo OO PZ nenamietal, namietal len zapísaný obsah výpovede, čo bolo hodnotené vyššie.

So zreteľom na uvedené potom existuje priamy dôkaz o tom, že obžalovaný dal pokyn na spílenie stromov osobe menom J., čo vyplýva z výpovede svedka Y. ako priameho účastníka skutkového deja, o čom sa zmienil aj pred ďalšími dvoma svedkami. Výpoveď svedka Y. nie je jediným dôkazom, pretože existujú ďalší dvaja svedkovia, pred ktorými to v krátkej dobe po spáchaní skutku svedok Y. povedal, čo tiež spochybňuje zmenu výpovede svedka Y.. Niet dôvod preto neveriť prvotnej výpovedi svedka Y..

Ani námietka ohľadne hodnotenia výpovedí svedkov P. a F., ktorí v neskoršom štádiu konania nevypovedali rovnako k stretnutiu so svedkom Y., neobstojí. Je potrebné si uvedomiť, že obaja svedkovia vypovedali prvýkrát 01.08.2017, pričom ďalšie ich výsluchy v prípravnom konaní boli realizované až po uplynutí dlhšieho času v marci 2018 a októbri 2018, v dôsledku čoho je prirodzené, že na detaily stretnutia si nepamätali. Dôležitým ale je, že obaja svedkovia M. P. a S. F. potvrdili, že svedok Y. sa pred nimi vyjadril, že obžalovaný dal pokyn na výrub stromov, resp. dal ich zrezať. Výpovede menovaných svedkov z prípravného konania, ktoré boli prečítané v konaní pred súdom, sa stali procesne účinnými a konajúci súd z nich mohol vychádzať. Keďže obaja svedkovia vypovedali k okolnostiam o stretnutí so svedkom Y. v krátkej dobe po spáchaní skutku, odvolací súd nemal pochybnosti o pravdivosti ich prvotných tvrdení, keďže okolnosti spochybňujúce ich tvrdenia zistené neboli a tieto tvrdenia sa vzájomne dopĺňali.

Ustálené skutkové zistenia správne právne konajúci súd kvalifikoval ako prečin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Tr. zákona, keďže obžalovaný porušil ustanovenie § 47 ods. 1, 3, 4 písm. a) zák. č. 543/2002 Z. z. v tom, že bez súhlasu príslušného orgánu zabezpečil prostredníctvom inej osoby zrezanie - výrub 3 ks stromov. Týmto konaním naplnil objektívnu stránku uvedeného prečinu tým, že v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny vo väčšom rozsahu vyrúbал stromy.

Konajúci súd u obžalovaného upustil od uloženia ďalšieho trestu so zreteľom na v súčasnosti ním vykonávajúci súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 10T/18/2015 zo dňa 09.10.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Košice sp. zn. 4To/1/2018 z 20.03.2019 za trestné činy skrátenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1 a § 277 ods. 1, 4 Tr. zákona. Prerokovaný prečin bol spáchaný pred piatimi rokmi a Trestný zákon zaň ustanovuje sankciu odňatia slobody až na tri roky, preto pokiaľ konajúci súd rozhodol o tom, že mu ďalší trest neuλοží, postupoval tak v súlade so zákonom. Uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov za viaceré prečiny a zločiny aj podľa názoru odvolacieho súdu je z hľadiska posúdenia závažnosti teraz prerokovaného prečinu dostatočným na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovaného, najmä za situácie, ak skutok bol spáchaný dva roky pred právoplatným uložením tohto trestu, z výkonu ktorého bol obžalovaný podmienene prepustený dňa 18.05.2021.

Obžalovaný podal odvolanie proti výroku o vine, preto odvolací súd obligatórne preskúmaval nielen výrok o treste, ale aj o náhrade škody v zmysle § 317 ods. 2 Tr. poriadku. Konajúci súd totiž rozhodol o odkázaní poškodenej strany Okresného úradu Prešov s jej nárokom na náhradu škody na civilný proces, hoci táto vyčíslila iba spoločenskú hodnotu drevín na výške 3.915,20 eur.

Spoločenská hodnota drevín sa podľa § 95 ods. 1 zák. č. 543/2002 Z. z. určuje s prihliadnutím na ich vzácnosť, ohrozenosť a plnenie mimoprodukčných funkcií a vyjadruje biologickú, ekologickú a kultúrnu hodnotu. Z uvedeného je teda zrejmé, že spoločenská hodnota drevín nie je totožná so spôsobením majetkovej škody, ktorá v posudzovanom prípade bola spôsobená spoluvlastníkom pozemkov vo výške 100,08 eur. Okrem toho odvolací súd poukazuje na právnu úpravu v správnom konaní, v rámci ktorého okresný úrad ako orgán ochrany prírody v zmysle § 64 ods. 1 písm. d) zák. č. 543/2002 Z. z. má oprávnenie rozhodnúť o majetkovej reparácii podľa § 48 ods. 1 tohto zákona do výšky spoločenskej hodnoty dreviny určenej podľa § 95 ods. 3 písm. d). Vyčíslenie spoločenskej hodnoty a jej náhradu

preto nemožno stotožňovať s adhéznym konaním (Stanovisko NS SR Tpj 39-60/2017 publikované pod č. 71/2017).

So zreteľom na uvedené preto odvolací súd na podklade odvolania obžalovaného zrušil v napadnutom rozsudku iba výrok o náhrade škody, ktorý nemal svoj zákonný podklad.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd vyhovel odvolaniu obžalovaného iba čiastočne z procesných dôvodov spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia.

Rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.